

Izhaja trikrat na teden
vsaki Torek, Če-
trtek in Soboto.

Stane za celo leto
za Ameriko (izven
Chicago) \$3.00. Za
Evropo \$3.50. Za Chi-
cago \$3.50.

EDINOST

Issued tri-weekly
every Tuesday,
Thursday and
Saturday.

Subscription for U-
nited States (except
Chicago) per year
\$3.00, for Europe \$3.
50. For City of Chi-
cago \$3.50.

LIST ZA SLOVENSKI NAROD + GESLO + ZA RESNICO IN PRAVICO

Sloga jači

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER OCTOBER 11, 1919, AT POST OFFICE AT CHICAGO, ILL., UNDER THE ACT OF MARCH 3rd 1879.

Gesloga tlači

CHICAGO, ILL., ČETRTEK, 8. JUNIJA 1922.

LETO (Vol.) VIII.

STEV. (No.) 67.

IZVIRNI DOPIS IZ EGYPTA.

Za Edinost piše Rev. B. Schiffner.

Alexandria, Egipt, 12. maja. — Društveno življenje se je tekom nekaj mesecev med nami zelo poživilo in prav lepo napreduje. Zbiramo se ob nedeljah popoldne v društvenih prostorih češolskih sester. Pretečejo nedeljo so biljska dlečeta vprizorila že tretjo predstavo, ki je, kakor prvi dve, številno navzoče občinstvo kar najbolje zadovoljila, kljub temu, da so igrale na provizoričnem odru z najprimitivnejšo scenериjo. Da je sedanja dvorana za tako prireditev povsem neprikladna in veliko premajhna, to poraja v nas vseh željo in potrebo po večjem in lepšem lokalnu. Pa težko bomo našli kaj primernega, ker bi morali plačevati precej visoko najemnino. Gmotno vprašanje, ki je pri tem odločilno, je mora, ki nas najbolj tlači.

Zadnjo nedeljo v tem mesecu smo namenjeni napraviti majniški izlet v krasno Nuzho. Članice pevskega zbora so si v ta namen omisile pestre goriške narodne noše, kar bo pri Arabcih vzbujalo veliko radovednost in občudovanje.

Že za letos smo projektirali skupno slovensko romanje v sveto deželo, ki ima izza vojnega časa sem z Egiptom najkrajšo železniško zvezo. Ta načrt bo mogoče uresničiti še le prihodnje leto. Zanimanje za to podjetje je veliko, toda to še daleko ni vse. Če bo le mogoče, se združimo s Slovenci s Kajire v eno skupino, kar bo ravno nam v največjo korist. V P. Evgeniu bi imeli vsljed daljšega njegovega bivanja v Palestini izvrstnega kažipota. Upajmo, da se posreči.

V karitativnem pogledu zavzema Aleksandrija ne le v Egiptu prvo mesto, marveč bi bila lahko za vzgled tudi evropskim in morda tudi ameriškim mestom. Vse evropske kolonije imajo tu sijajno razvita dobrodelna društva. Ne gre, da bi samo Jugoslovani delali v tem izjemo. In tako smo po g. Žiboliču sproženo idejo tudi uspešno uresničili. Na ustanovnem občnem zboru dne 5. februarja smo ob veliki udeležbi tukajšnjih Srbov, Hrvatov in Slovencev sestavili odbor petih članov, volili predsednika, podpredsednika, tajnika in blagajničarja in takoj pričeli s poslovanjem. V tem, da je bil za predsednika izvoljen poročevalec sam, vidijo mnogi najboljšo garancijo za vestno in uspešno delovanje društva. Razveseljivo pri tem je to, da so razven nas katolikov tudi pravoslavnih Srbi svoje glasovnice oddali katoliškemu duhovniku. Društvena pravila smo imeli od konzula že vnaprej potrjena in tako je novoustanovljeno društvo res čisto pravna organizacija. Doslej šteje nad 60 rednih in 40 ustanovnih članov. Fonda imamo že nekaj nad 100 egiptovskih L. mesečni dohodki pa ne presegajo 5. L., kar je za veliko potezno akcijo v prid našim ubogim veliko premalo. Čim več članov bomo pridobili, tem več dohodkov bo in tem več podpor bo mogoče podeljevati. Zato pa žigiramo nemurje in se naše vrste stopnjema pomnožujejo. — Politika je iz društva izključena in tako vlada med vsemi tremi plemenimi vzajemnost ki je naši tužni majki Jugoslaviji tako kravno potrebna. Kdaj bo hodila tudi na naših potih?!

Premagana in skoraj izmognana Nemčija si s svojimi dobrimi in cenenimi izdelki rapidno osvaja egiptovski trg. S potrtim srecem pa gledamo, da Jugoslavija, kljub ogromnemu prirodnemu bogatstvu v tem oziru ne stori ničesar. Več kot žalostno!

O tukajšnji politični situaciji prinašajo evropski in gotovo tudi ameriški listi prvej točna poročila. S tem, da so v marcu Angleži proglašili takoimenovano neodvisnost Egipta in sultana Fanada kraljem naredili domaćinov s tem niso zadovoljili. Vlada ni konstitucionalna, ampak se stavljena v sporazumu z angleško vlado in po njihovi želji. Dokler se ne vrne Zaghlul paša, duša gibanja za popolno nacionalno osamosvojitev Arabcev, ki so ga Angleži deportirali neznano, kam, boj ne bo končan. Zaenkrat je sicer mir, pa le navidezen. Ogorčenost domaćinov bukne lahko vsak čas na dan, kakor je v majniku lanskega leta. Orientalci so silno vročekrni in bati se je najhujših nemirov. Skrivnostni umori bogatih Angležev se v Kajiri neredita dejstva in vključno temu, da oblasti razpisujejo za izsleditev morilcev ogromne svote do 5.000 L. se jih ne posreči priti nikomur na sled. Poleg tega Arabci sistematično bojkotirajo vse angleške trgovce, ki so tako prisiljeni drug za drugim ustavljati obravvanje. Soditi po usodi Irske in Indije bo ta boj še težak in dolgotrajan. Glavno, kar manjka Arabcem, je njihova kulturna zaostalost. V zadnjem desetletju se je sicer nepismenost zmanjšala od 98 na 65 proc., pa ta napredok je pomanjkljiv.

HARDING OBIŠČE ALASKO.

Iz Bele hiše se sliši, da namerava naš predsednik Mr. Harding obiskati to poletje Alasko. Več kanadskih županov po obmorskih mestih zapadne Kanade je poslalo povabilo predsedniku, da naj mimogrede obišče njih mesta. Kdaj se bo predsednik podal na ta obisk še ni znano.

CHICAŠKI ŽUPAN IZKLJUČIL ŠOLSKI ODBOR.

Zupan Thompson je te dni predložil pred šolske odbornike mesta Chicago zahtevo, da mora cel odbor v celoti resignirati. Političarji namigujejo, da je to sad županove neoznane politike.

RAZNE NOVICE.

LAKOTA V NEMČIJI.

Cologne, 7. junija. — Glasom poročil iz Nemčije nastaja lakota skoraj po vseh večjih mestih v Nemčiji. Na tisoče otrok, kakor tudi odrastih strada vsakdanjega kruha.

IRSKA PRED NEVARNOSTJO.

Doublin, 7. junija. — Irski narod se pravkar nahaja v velikih škripeh. Naj stori eno ali drugo je v nevarnosti. Če sprejme mirovno ponudbo Anglije, se pravi sprejeti prostovoljno angleški jarem. Ako pa napove boj Ulstru, pa pomeni boj z angleško vojsko.

AMERIŠKE ČETE OSTANEJO V NEMČIJI.

Washington, D. C., 7. junija. — Vojni departement je včeraj sklenil, da ostane okoli 1000 mož ameriškega vojaštva za stalno v Nemčiji. Čete bodo ostale pod poveljstvom generala H. J. Allen-a, ki ima v rokah poveljstvo naših čet ob reki Reni, odkar je odpotoval iz Evrope general Pershing.

FILIPINCI ZA SVOBODO.

San Francisco, 7. junija. — Tu se je včeraj izkrcala posebna filipinska komisija in je na poti v Washington, da se udeleži posvetovanja s predsednikom Hardingom in državnim kabinetom glede podeljenja polne svobode Filipincem.

BOLJEVSKI MORIJO BOLNE IN LAČNE OTROKE.

London, 7. junija. — Glasom poročil iz Rusije so boljevski zadnje dne pomorili nad 120 otrok v okrajih, kjer vlada lakota. Ker jim niso nicesar imeli dati za pod zob, so sovjetski uradniki zapovedali otroke postreliti, kakor pse. Taki so ti predstavniki nove civilizacije!

27. KONVERTITOV BIRMANIH

Minneapolis, 7. junija. — Zadnjo soboto je prejelo v tukajšnji katoliški cerkvi 27. konvertitov zakrament sv. Birme. Dokaz, da Božje kraljestvo se širi na zemlji!

KATOLIŠKA LIGA ZA LAHKĀ PIVA IN VINA.

Albany, N. Y., 7. junija. — Na letni konvenciji katoliške lige, ki je zborovala pod vodstvom škofa Gibbonsa-je dne v Albany je bila sprejeta rezolucija, da naj bi se od oblasti dovolilo prodajanje lahkega piva in vina.

ZITIN SIN MORA BITI KRALJ.

Bivša austrijska cesarica Zita, se je baje izjavila te dni v pismu, ki ga je poslala ogrskemu regentu Horthy-u, da ne bo mirovala preje, da bo postal njen sin Oton ogrski kralj. Težko je težko, pozabiti cesarske šege in časti!

JUGOSLOVANSKE NOVICE.

Prijeti defravdant. Ljubljanski tvrdki Kuštrin je poneveril njen šofer Iv. Mihalič 20.000 kron z namenom, da bo poročil brezposelno, policiji zelo dobro znano natakarico Frančiško Šumi. S svojo izvoljenko se je odpeljal v Tržič, kjer se je Frančka predstavila svoji tašči, kateri je Mihalič podaril 800 kron. Svojo zaroki sta praznovala Mihalič in Frančka v Kranju. Mihalič je najel kar godec; povabil je fante k svoji zaroki in bilo je veliko ravanje. Radovedna Frančka je vprašala ženina: "Kje si pa dobil toliko denarja?" Odgovoril ji je: "Danes je denar še moj, po poroki bo pa tvoj!"

Iz Kranja sta se odpeljala ženin in nevesta v Ljubljano, kjer sta se na kolodvoru pošteno sprala in ji je ženin ušel v mesto. Frančka ga je pa čakala na kolodvoru, dokler se ji ni približal oblastveni organ in jo povabil na policijsko direkcijo. Frančka se je sicer jezila in pripovedovala, da čaka na ženina, a to in njen grožnje ji niso nič pomagale: izročili so jo v zapore deželnega sodišča, v nekem hotelu so pa prijeli tudi Mihaliča. Slov.

Demokrati in dr. Šusteršič. Radikalna "Straža" v Osijeku št. 86 piše: "Zdi se, da demokrati s Šusteršičem zasledujejo svoje cilje. V pisiju njihovih listov se očito vidi izvestno angažiranje zanj. To v nobenem slučaju ni zastonj. Preveč je jasno, da demokrati hočejo Šusteršiča politično reaktivirati in mu povrati neko misijo v Sloveniji. Te metode pri demokratih niso redke; one se periodično ponavljajo z ozirom na težke situacije, v kateri prihaja ta stranka. Samo da je to zelo nemoralno in da vsi oni, ki se takih sredstev poslužujejo, nujno prej ali slej morajo izgubiti ves kredit v narodu." — K temu je pristaviti samo, da niti demokrati niti dr. Šusteršič nimajo več med slovenskim ljudstvom nobenega kredita izgubiti.

Statistika priča, da so razni trgovci drož, v minulem letu prodali skoraj polovico več drož, kakor leto prej. Vzrok tega pripisujejo domaći kuhi piva in raznih vin. To je znanje, da naša ladija se ne bliža Ž Sahari!

Katolički Slovenci, vse vaše jednote, vse vaša društva, vse bo šlo rdečkarjem v roke, če ne boste imeli močnega časopisa na svoji strani.

DENARNE POSILJATVE.

Vsem pošiljaljem denarja naznamo, da pošiljam denar v Jugoslavijo v kronah in dinarijih, kakor tudi v ameriških dolarjih. Denar se dostavlja na najbližnjo domačo pošto prejemnika in sicer to izvršuje "LJUDSKA POSOJILNICA V LJUBLJANI" s katero smo v zvezi. Kadar pošljete nam denar, vedno označite na navodilih listini, kako želite, da se denar odpošlje v kronah ali ameriških dolarjih.

Včerajšne cene so bile:

Jugoslavskim kromam:	Italijanskim liram:
500 krom	\$ 2.05 50 lir
1000 krom	3.95 100 lir
5000 krom	19.50 500 lir
10000 krom	38.50 1000 lir

Za pošiljalje v ameriških dolarjih smo dobili posebne cene in računamo sedaj: Od \$1.00 do \$25.00 računamo 40c. Od \$25.00 do \$50.00 računamo 75c. Od \$50.00 do \$75.00 računamo \$1.00. Od \$75.00 do \$100.00 računamo \$1.50. Za vsa nadaljnja nakazila računamo po 1c in pol od vsakega dolarja.

Denar pošiljam tudi potom kabla ali brzojav.

Za vsa nadaljnja navodila pišite na:

BANČNI ODDELEK "EDINOST"

1849 West 2nd Street

Chicago, Ill.

EDINOST.

GLASILLO SLOVENSKEGA KATOLIŠKEGA DELAVSTVA V AMERIKI
Izhaja trikrat na teden.

Slovenian Franciscan Press

249 W. 2nd Street, Chicago, Ill.

Telephone: Canal 98.

ADVERTISING RATES ON APPLICATION.

Published Tri-Weekly by

LOVENIAN FRANCISCAN FATHERS, 249 W. 2nd Street, Chicago, Ill.
Entered as second-class matter October 11, 1919, at the post office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Kako prav smo pisali.

Kako prav smo pisali in označili delovanje naših rdečih nasprotnikov v zadnjih številkah "Edinosti", dokazuje tuji pisava rdeče boljševiške "Slovenije" iz Milwaukee. Tam piše rdečar Frank Novak, sam bivši koritar in sam eden izmed rdečih voditeljev, o njih enako, kakor jih je označil Mr. Jože Ambrožič in kakor jih označujemo mi celi čas. Frank Novak piše mej drugim:

"Vse drugo je gospodi okrog omenjenih listov (Proletarca in Prosvete), ki je spisala dotednji dopis že vse dovolj znano. Da pa se bomo o zadevi bolje razumeli, sem primoran, da jo opisem bolj natanko, ker se tukaj ne gre za dotedno vsoto, temveč za uničenje neljubega nasprotnika. V Milwaukee se rabi med rojaki slediči "pregovor", ako pride govor na Chicago: "Samotna ideja je dobra, ki se roditi v Chicagi." To je popolna resnica. Kdor se ne ukoni brezpogojno, se mora uničiti. Lastnih idej ne smej imeti nihče razun onih mirodajnih oseb v Chicago. Jaz sem vse poskusil na lastne telesu."

Predrnih sem se in pričel misliti drugače in to je bil greh, ki se nikdar ne odpusti. Ko nas je peščica rojakov sodrugov pričela delovati v Milwuški naselbini leta 1908, ko je bila še mala, neznana, je imel Proletarec 13 naročnikov in v dobrem letu, se je to število dvignilo na preko 300. To ni bilo lahko delo. Ko sem hodil v svojih prostih urah po hišah moral sem slišati psovke, moral sem se boriti proti nazadnjštvu in istotako vsi drugi, ki so se tisti čas borili. Naselbina je bila mrtva, toda kmalu smo imeli tamburški zbor, dramatični odsek, za tem socialistični pevski zbor in socialistični klub s preko sto članimi. Ustanovili smo gospodarsko družbo Ilirijo, čitalnico, z bogato krasno založbo knjig; delovali smo noč in dan in naša mladost nam je ginila v tem delu in boju. V nekaj letih smo bili tako daleč, da je gotovo najmanj 85 odstotkov v naših rojakov volilo za socialistično stranko in peti ward je postal ena izmed trdnjav socializma v tem mestu.

Seveda tiste čase sem bil "dober sodrug" kimal sem, kot so kimali drugi in nisem se še predrnih imeti lastne misli in ideje . . . Ko sem hodil od hiše do hiše, žrtvoval svoj čas, svoj denar, svojo mladost, mnogočrati svoje prijatelje za socializem, ko smo pošljali v Chicago denar in utrejvali njeno moč, takrat je bilo vse v redu . . . Kaj so se brigale "metodajne osebe" kaj se brigajo danes, kaj sem žrtvoval? Oni niso šteli nitiči, ki sem jih prebedel, niso poznali bojev, ki sem jih preboril; poznali pa so moč, ki je izvirala za nje iz naše naselbine.

Med tem ko so drugi — pametnejši gledali za svoje osebne interese, ko so se gospodarsko osvajali in postajali neovisni, sem jaz vsed brez posebnosti, ker sem bil zaznamovan živel v pomanjkanju in bedi, ker sem svoje moči žrtvoval za druge. Toda ko sem se nekoč predrnih in pričel misliti drugače, ko sem našel boljšo pot za dosego vseh vrednosti in si zaželel, da bi to moje in mojih tovarišev delovanje prineslo obilnejši sadove, tedaj sem dobil prvo brco — kot plačilo.

V času vojne sem stopil na stran, ker se mi je vse neizmerno zagnulo . . . Gledal sem na gonjo, na polomijade, ki so jih uprizanjali v imenu socializma razni voditelji, sebičneži, lopovi in duševni pritlikavci in sem ostal na strani, ker sem vedel, da pride čas, ko se bo delavstvo izstrenilo, ko bo obračunalo z voditelji, ki so izrabljali njegovo zaupanje. Pred enim letom sem bil vržen na cesto z drugimi, ko so se zaprla vrata International Harvester družbe.

Ako bi danes imeli socialisti moč, da pokupijo vse kapitalistične liste bi tega ne storili, ker bi rekli v Chicagi, ne. Na drugi strani pa pišejo, da je časopisje najboljše orožje — pri tem pa očividno mislijo; dokler je pod našo neomenjeno kontrolo.

Ker je imela večina članov socialistične stranke svoje lastne ideje, ker ni hotela slediti politiki Bergerja in drugih šarlatanov in Scheidemannov, se jim je napovedalo boj na življenje in smrt. Po mnenju teh "socialistov" moramo vse samo molčati in jim slediti slepo, brez lastne volje.

Iskal sem stika z njimi, sugestiral sem, da se lahko dvigne moč in ugled Proletarca, ki je padel od 6000 na 400 naročnikov, toda oni so poprivali kamen in ga vrgli na mene kot odgovor. Ako bi bili tolerantni bilo bi drugače, zavzemalo bi gibanje med našim narodom popolnoma drugo smer. Proletarci, ki ima danes v Milwaukee 34 naročnikov, bi prišel lahko na 1000, ako bi poslušali moj nasvet, ki mi je prihajal iz srca. Ko je bila naša naselbina še neznatna je imel Proletarec 300 naročnikov ali več, sedaj ko šteje namesto 2000, 7000 oseb, pa jih ima 34, ker ne marajo, da bi delovali solidarno, ker jim ni za stvar, temveč za njih lastno neomejeno moč, za njih osebne interese. Pričeli so metati kamenje, ko sem jim ponudil bratsko roko in s tem sem prisel bolj na drugo pot. Gospoda me je enkrat pogazila, toda drugič me ne bo več. Za vse to, kar sem žrtvoval sem dobil brco in to je mero napolnilo. Polagoma, toda gotovo prihaja čas obračuna. Mreže so vržene gospoda, in kadar pride dan, tedaj bodo stavili drugi uprašanja Vam — in ta uprašanja bodo težka.

To je nova strašna obsodba naših slovenskih rdečih voditeljev in toliko strašnejša, ker zopet prihaja iz lastnih vrst in sicer zopet od moža, ki je sam bil navdušen socialist in je še danes, ki pozna te može, torave, kaj piše!

In takim le možem še kdo vrije? Take-le liste še kdo čita in uvažuje?

O, zarukanost rdečih! Ali boste kdaj spoznali?

Vsem č. gg., ki so nam pisali in posebni brošuri, kakor ste nekateri častitali Rev. Dr. Hugonu Bren za želeli, se tudi nam zdi kako potrebno, toda manjka nam sredstev. — Kaj pa ko bi se sešli meseca avgusta v Carey, O., na nevtralnih tleh in bi se o takih in enakih vprašanjih ustmeno pogovorili? Ali ne mislite, da bi se s tem veliko dobrega doseglo? Prosimo Vaše mnenje o tem. — Da bi izdali to polemiko v *

Uredništvo.

Iz slovenskih naselbin.

Chicago, Ill. — Poročeni so bili v naši slovenski cerkvi Štefana Vučka in Čerenovske župnije z nevesto Marija Kelenc iz Lendove priči sta bila Martin Vučko in Štefan Kelenc. — Jozef Stefanc iz Starega Trga na Dolenjskem z nevesto Ana Zell. Priči sta bila Jozef Lasič in Mary Jane. — Obema paroma naše iskrene častitke!

— Štorklja je bila na obisku pri Mr. in Mrs. Michael Gorek in jima je pustila krepkega sinčka Štefana, kateremu sta kumovala Math in Kata Zver. — Udova po nesrečno poneščenim Maršičem je tudi dobila sina Ivana, kateremu sta kumovala Martin Hans in Ana Horwath.

— Naše matere društva Krščanskih žena in mater so imele preteklo nedeljo zvečer tako dobro obiskano sejo, na kateri se je sklenilo veliko lepih stvari. Med drugim so sklenile, da se bo poleg mesečnih svetih maš za žive članice in poleg ene svete maše za vse ravnke sestre meseca novembra in poleg svete maše za vsako posamezno članico kot osmidan smrti, brale vsake tri mesece še po ena sveta maša za ravnke sestre. — Poleg tega so pa sklenile, da bodo za letošnji sklep šolskega leta priredele velik banket za vse župnijo. Vsaka se je zavezala, da bo prinesla kako stvar in odbor bo skrbel za to, da bodo gostje vsi dobro postreženi. Vstopnina bo izvanredno nizka 25c za odraščene in za toč za otroke. Za ta večer, to bo 18. junija so sklenile napolniti našo cerkveno dvorano do zadnjega koticka. Pri tej priliki bodo naši šolski otroci nastopali z raznimi točkami in dobili bodo diplome tisti, ki zupuščajo šolo. Več o tem še sporočimo. Za danes naše matere samo pohvalimo in jim čast za tako plemenito in navdušeno delo!

Pittsburgh, Pa. — Tukajšno društvo Najs. Imena bo imelo svojo skupno sv. spoved dne 10. junija in v nedeljo, dne 11. junija pa skupno sv. Obhajilo pri 8. sv. maši. Vsi člani so naprošeni, da se skupnega sv. Obhajila v kar največ mogoče obilnem številu udeleže.

Predragi člani, ni vzroka, da bi se ne mogli pripraviti k sv. spovedi in da bi šli k skupnemu sv. Obhajilu vsake tri mesce. Ko sem bil v zadnjici v tukajšnji Pittsburški katedrali na tri-mesečnem shodu Najs. Imena je imel daljši govor sloveči pridigar in misjonar P. O'Reilly. On je govoril pred 500 delegati, je rekel, da tu ni nobenega izgovora, za katoličana, ki ne pripada k dr. Najs. Imena. Vsak katoličan je dandas dolžan biti član tega društva N. I. prav tako, kakor je vsak mož dolžan braniti svojo domovino v času vojske. V naši škofiji je nekako nad 30 tisoč članov pri dr. N. I. lahko bi jih bilo pa najmanj trikrat toliko je dejal č. pridigar, tako pomislimo, da šteje naša Pittsburška škofija nad 600 tisoč katoličanov.

Zato tudi Vi dragi rojaki, ki ste sinovi vernih katoličkih slovenskih mater, mislim tiste, ki niso vrgli proč od sebe še tega najlepšega biserja sv. vere, ste dolžni, da postanete čimprejje mogoče člani tega lepega društva Najs. Imena v naši fari. Agitirajte pa tudi med svojimi prijatelji ob vsaki priliki in skušajte jih pridobiti v to lepo katoličko organizacijo, ki je cvet v vsaki fari dandanašnje dobe.

John Golobič.

Cleveland, Ohio. — Cenjeni urednik: — Blagovolite priobčiti to kratko pojasmilo, ki ga Vam tukaj pošljem, o najlepši družbi Marijini v slovenski naselbini fari sv. Vida.

Kako lepo to društvo napreduje te le tisti ve, kateri je že dalje časa v tej fari in zraven zahaja ob nedeljah in sv. maši. Pred par leti so bile skraj same solarse vidit redno pristo-

pridne, katere spadajo v Marijino družbo, vsaj tako si mislim, kadar vidim tako ogromno število mladih deklet pristopiti mesečno k mizi Gospodovi. Človeku se tako ganljivo zdi, da mi večkrat solze v oči stopijo, kadar jih vidim. Pač morajo ta dekleta dobre starše imeti, ker drugače si ni mogoče misliti, da bi se mogle dekleta zoperstavlji sovražnikom Marijine družbe.

Samo še nekaj manjka v naši fari in to je, "Društvo sv. Alojzija." Mladih fantov pa še nisem nikol videl skupno sprejeti sv. Zakramentov. Ravno tako se mi dozdeva, kakor da ne bi bilo nič fantov v tej fari. Ako bi se fantje tako pokazali mesečno v cerkvi, kakor dekleta, potem bi bila naša fara sv. Vida ena izmed najboljih. Mrs. Maria Župančič.

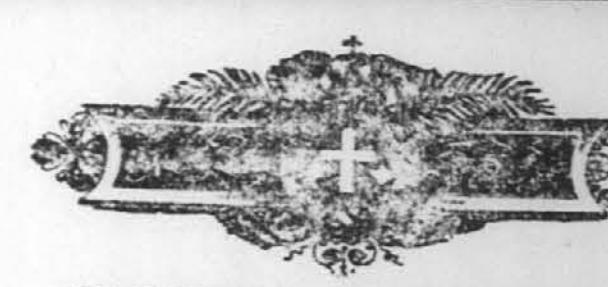
REV. F. TURK V EVROPO.

Pretekli petek nas je počastil naš navdušeni rojak. Rev. F. Turk iz San Francisco, ki gre domov v staro domovino na obisk svojih staršev. Bil je v spremstvu urednika škofijškega tednika nekega igrškega župnika, s katerim potujeta skupaj v domovino. Ogledala sta si našo tiskarno in se tako pohvalno izrekla o vsem. — Mi obema želimo srečno pot v domovino in srečen povratek nazaj med nas.

Prav te dni je pa nek sliperček iz San Francisco napadel Rev. Turk v Glasu Svobode. Toda v tem dopisu mu daje velikansko priznanje, kako ga vsi Jugoslovani v San Francisco ljubijo in upoštevajo. Pravida, da vse store, kar gospod želi, da je neomejen gospodar v naselbini, da jim je razbil socialistički klub i. t. d. — Da, v resnici večjega priznanja bi nihče blagemu gospodu Rev. Turku ne mogel dati, kakor ga je dal ta dopisnik. Rev. Turku častitamo!

Zastonj plačuješ cerkvene kolekte, če ne boš dal del tudi za obrambeno ozidje cerkve, ki je katoliški časnik.

Katoliškega časnikarja tepo, ker ne morejo dosegči onih, katere bi radi natepli.

NAZNANILLO IN ZAHVALA.

S tužnim srečem naznjam žalostno vest, da je neizprosna smrt nam iztrgala od nas mojo preljubo soproga in mater osmerih otrok.

TEREZIJO KUMAR

za katero žaluje še pet preživelih otrok in jaz njen soprog. Draga soprog in mati ne bo nikdar pozabljena med petero še živimi sinovi in hčerami izmed katerih so štiri že poročeni in ta mlajša dekle je še doma. Pokojnica je bila pravi vzor dobre katoliške matere, dokler ni bila zadeta od mrtvouda dne 7. novembra 1910 od tega časa je imela polovico života, čisto mrtvoga. Pokojnica je hudo trpela, ker si sirotka zapeljane in pokvarjene, ker takim se pošilja večkrat kako malo pismi in svarilo.

Večinoma so pa dekleta tukaj vse zavzemalo vse svoje člane in skupno življenje v tem svetu.

Pokojnica je spadala k dvema tukajšnjima podpornima društvenima

namreč pri dr. sv. Štefana, ki je bila od začetka ustanovitev. In pri dr. sv. Neže Kat. Borštnaric, katerega je bila ustanoviteljica. Ko se je ustanovilo žensko dr. sv. Ane KSKJ, je prestopila od Štefanovega društva k ženskemu, kateri se je potem združil z dr. Marija Pomagaj, št. 78. KSKJ. Na vseh društvenih poljih je bila zelo delavna, dokler je ni seveda onesposobil mrtvoud. Društvo tudi tega niso pozabila, kar je zlasti kazal večesten pogreb.

Radi tega me veče dolžnost, da se najlepše in prisrčno zahvalim vsem društvtvam, sorodnikom in prijateljem, za vse, kar so nam dobrega storili v teh žalostnih in britkih urah. Zahvale sem dolžan pa tudi drugim tujerodcem. Posebno Mrs. Lorain Russell, katera je z vso vnetostjo pomagala ranjki pri smrtni borbi. Preklečala je skoro vse tri noči in molila za ranjko, zkar upamo, da je že v nebeskih višavah in da bo nji prosila Božjega blagoslova. Vsem smo iz srca hvalni, ki so kaj dobrega storili bodisi ali pa s samim obiskom.

Cvetlice spletene v prekrasne vence so darovali slediči dobriniki: Društvo Marija Pomagaj KSKJ, in dr. Kat. Borštnaric pod imenom sv. Neže, Magnet Wire Dept. Belden Co. Mr. Edward Yunik, Carolina Stekar in Mick Stekar unuka, Mrs. Hugo Scheffel in vsi otroci pokojnice Miss Lilian in Valeria Ferkul, Mrs. Lilian Kelly, Mr. in Mrs. Engbrecht. Vsem tem in na stotine liudi, ki so prišli pokojnico kropiti in spremiti do groba se jim mi žalujoci prav prisrčno zahvaljujemo v klicemo vsem: Bog vsegamogočni Vam tisočkrat povrni! Vsem priporočam posebno članicam raznih društva pokojnico v prav gorečo molitev.

Tebi blaga žena in mati pa želimo večnega veselja gori v svetih nebesih naj ti sveti večna luč in v miru počivaj! Naj ti bo lahka tuja zemlja in sprosi pri Bogu vsem nam veselega snidenja nad zvezdam!

Zaljuboči ostali:

Mrs. Ema Meglen, Mrs. Frances Ferkul in Miss Marie Kumar, hčere, Albin in John Kumar, sinova. John Kumar, soprog pokojne.

J. M. Dovič:

KOVAČ IN NJEGOV SIN.

POVEST.

(Dalje.)

Toda lepota Rožnega dola ni še pri kraju. Onstran potoka je tudi breg, toda greben njegov ni tako ozek kakor na Rebri. Če stopiš na vrh, se ti odpre celo planina in kmet Kolenc, ki je tu domoval, je imel največ svojih njiv na ravnem in travniku so se mu ob potoku le malo namakali. Vsa skupina te tokave je imela nekako podobno upognjenega kolena, in od tod menda hišno ime Kolenc. Cesta iz dola na breg se ni ovijala, ampak se je vlekla naravnost ob bregu navzgor. Po bregu je bilo tudi obilno sadnega drevja, a ta drevesa so bila še primerno mlada in poznalo se je, da je novodoben gospodar na posestvu. Zdaj se je vrstila vrsta jablan, samih rajnet, zdaj zopet se je križala vrsta samih parmen, angleških in spet francoskih. Tudi kos drevesnice z lepim ulnjnjakom smo našli tam na obronku; za hišo, z opeko krito, se je odpiral lep, okusno ograjen in s stezami posut vrtec, v njem pa poleg domačih zelenjav mnogo dišečih rožic. V prvi vrsti so se zibali naglji, dišal je majaron, dišala meta, se barvile georgine in se drobile marjetice. Druga vrsta je kazala po gredican salato za salato, od motovila do endivije; tretja vrsta je obsegala česen in čebuljek, južni in debeli koren, repico in redkvico. In spet se je pokazala vrsta rdečih in rumenih vrtnic, ki so ves vrt začarale s svojim puhom in duhom. Toda kdo bi našteval vse te vrste in vse te razlike, kdo bi opisal ves ta red in vso to lepotu? Saj je že hladnica vsa premrežena in preprežena z divjo vinsko trto, na oknih se skušajo pravilno izpeljani žeravci, slonečni na leseni treščicah, pred vratmi pa se vrste na levo in desno v velikih posodah košati oleandri. Pa kaj še? Celo ljuba vinska trta, prava trta, z amerikansko cepljena, se solzi v deseterih brajdah po vrsti in daje priliko, poskusiti se tudi v vinogradništvu.

Tudi njegovi gozdi so se raztezali tja gor do vrha Slemenova, toda takoj obsežni niso in tudi tako zaraščeni ne. Govedi niso imeli toliko kakor pri Rebrovih, toda lepša je bila in hlevi so bili vzorno urejeni. Njiv je bilo več, a travnikov manj kakor pri Rebrovih.

Tak je bil torej Kolencov dom.

Kmeta Reber in Kolenc sta kraljevala v Rožnem logu. Kmetovala sta in vladala, kosala se in pravdala, nagajala in spet mirovala.

Toda v dolini, v Rožnem logu, je bilo še več družin. Precej pod Slemenom je imel Reber svoj mljin in svojega mlinarja, malo bolj in nižavi spet Kolenc svojega. Kolenc je imel tudi žago, Reber pa kovačnico že na koncu loga ob potoku. Tudi nekaj bajt je bilo posejanih ob vznožju, nekaj na to stran, nekaj na ono stran potoka. Reberca je bila naravna meja obbeh kmetov.

Od kovačnice dalje se je Reberca spustila po ravnini in četrt ure od tam je bila vas Klenica z župnijsko cerkvijo in s šolo.

Ko se naša povest pričenja, sta bila Reber in Kolenc v razporu. Zičali so novo mežnarijo, ker so staro hišo porabili za šolo. Mežnar je imel sicer svoje tesno stanovanje v šoli, toda vedno sta se prepričala učiteljem in može so začeli uvidevati, da bode treba mežnarju umisliti novo stanovanje, zlasti še, ker sta imela mežnar in učitelj obo vedno večjo družino. Tudi višja gospodska je pritiskala na to, in župan kakor župnik sta obo počipala to zadevo. Največji nasprotniki novi mežnarji je bil Kolenc. Njegova stranka je pri občinskem odboru poudarjala, da ni nikoli dala mežnarju dovoljenja za ženitev, da naj se mežnarja izroči staremu mežnarju, ki ima svojo hišo, in ki ga je župnik radi pijačevanja in nereda v cerkvi odslovil, orglanje pa naj prevzame učitelj. Novi mežnar je bil namreč obenem organist. Več let se je vlekla ta zadeva, naposlед pa je vendarle Kolenc propadel. Zato pa je nagajal, kjer je le mogel, župniku in županu, in je tudi z neko pritožbo dosegel toliko, da ni plačal vseh doklad, ki so bile zanj določene, da jih plača za novo mežnarsko poslopje. Ker dovoljena vsota namreč ni zadoščala za novo stavbo, je občinski odbor še napravil novo naklado, pa brez konkurenčne obravnave. In te Kolenc ni hotel plačati, češ, da je občinski sklep neveljaven, ker take naklade ne spadajo v občinsko področje.

Župan Rogelj in prvi občinski svetovalec Pavel Reber sta torej na vso moč pazila, da Kolencu kod drugod pristrižeta za tistih 30 krom, katerih Kolenc ni hotel plačati.

III.

Oče Reber je stal dopoldne po Šentjanževem z bičem v roki in čakal, da Martin napreže konja. Namenjen je bil v mesto, ki je bilo uro vožnje oddaljeno od Rožnega loga. Bil je mož pri petinpetdesetih letih, čokat, srednje velikosti. Gladko obrut obraz ga je delal čednega in vidrovka na glavi, nekoliko na stran obrnjena, ga je kazala srčnega. Visoke golenice so mu segale črez kolena, žametast telovnik se je svetil z dolgo, gosto vrsto belih gumbov, višnjeva "cafra" mu je visela okrog vrata in oblečen je bil v kožuh s tankimi rožami ob robeh in po šivih.

"Martin, kar je bilo, je bilo. Včeraj je bil tvoj dan, a zdaj se pa le drži, kakor se to za takega fanta poda. Danes imaš še dan za počitek korne pa le opravi."

"Je že prav tako, oče", odgovori Martin, vesel, da ni bilo hujše nevihte.

V tem pride hišna gospodinja iz hiše. V roki je imela zelen, kosmat koc, ki ga lepo razgrne po vozičku, da so rese visele navzdol. Bila je to velika ženska, srednje rejena, pa čednega obraza. Malo je govorila, pa veliko povečala. Oblečena v sivo krilo in črno kočemajko, je stopala počasi po dvorišču.

Oče Reber naredi z bičem križ pred konjem, sede na voz, potegne za zavoro, nategne vajeti in bič položi poleg sebe.

"Ne pozabi kupiti vreče soli. Srečno!"

"Bog daj", odvrne gospodar in šarec je potegnil.

"Ata, štruce ne pozabite prinesi", oglasi se petnajstletna deklica na pragu. Bila je bosa in je hitro zopet stekla v hišo in gledala skozi okno za odhajajočim očetom.

"Micek, brž, brž za peč, da se ne prehlačiš", pokrega Reberna mati ljubezni svojo hčerko in ustnice se ji zadovoljno potegnejo na smeh. Nato se obrne do hlapca, ki je nesel kolomaz v kolarno, in pravi:

"No, Martine, kako pa je bilo včeraj? Ali ti je Čmok dosti novega povedal?"

Hlapec je bil skoro v zadregi.

"Dobro smo pognali včerajšnji dan, vendar me glava boli in ne ljubi se mi jesti. Ko bi pa imeli, mati, kaj črnega, bi mi prav ustregli."

Gospodinja se je nasmejala in je vedela, kako moškim postreči. Zato je rekla:

"Le pojdi z mano, Martine!"

Malo čudno je gledal hlapca, ko mu gospodinja iz kuhinje prinese koc.

ISKRENO ZAHVALO.

Izraža vrhovno predstojništvo kongregacije šolskih sester v Mariboru, Jugoslavija — neznanemu dobrotniku, ki je blagovolil poslati našemu samostanu 50 dolarjev po "Edinstvu", in onemu dobrotniku 50 dolarjev, ki smo jih prejele po prečastitemu g. komisarju O. Benignu Snoj. Zavod se svojih dobrotnikov spominja redno pri skupni molitvi. Ne vedemo sicer, kdo je — a Bog Vsevedni, ki vidi najmanjše dobro delo, ga bo nekoč proslavil pred drugimi. Posljatev nam je prav dobrodošla, saj so naše razmere v vsakem oziru prav kritične. Iz srca nam prihaja odkritosrčna zahvala in obenem požnja prošnja: Spomnite se še, da bo doče svojih potrebnih rojakov v okraju oceana. Molitev za Vašo blagoslov bo naše povračilo.

V Mariboru, 14. 5. 1922.

Predstojništvo:

S. M. Lidvina Purgaj.

NAZNANJU IN PRIPOROČILO

Vsem našim cenjenim naročnikom in dobrotnikom naših listov, kakor tudi vsem rojakom v Clevelandu in državi Ohio, naznanjam, da jih bo v kratkem obiskal naš potovalni zastopnik Mr. Frank Zupančič, ki je pooblaščen pobirati naročnino za vse naše tri liste, oglase in vsa druga naročila, ki so v zvezi z našimi listi. Vsem našim naročnikom in blagim dobrotnikom, kakor tudi vsem rojakom, ga najtopleje priporočamo in prosimo, da grejo Mr. Frank Zupančiču na roke v vseh ozirih pri njegovem delu za katoliški tisk. Pomagajte mu širiti naše liste!

Uprava Ave Maria, Edinstvi in Glasnika P. S. J.

SLOV. KAT.
PEVSKO DRUŠTVO
"LIRA"

Slov. kat. pevsko društvo "Lira", Cleveland, Ohio. — Predsednik: Anton Grindina, 1053 E. 62nd St. — Pevodovja in podpredsednik: Matej Holmar, 6211 Glass ave. — Tajnik: Ig. Zupančič, 955 Addison Rd. — Blagajnik: Frank Matjašč, 6526 Schaifer ave. — Košktor Ant. Smolj, 6411 Varian ave.

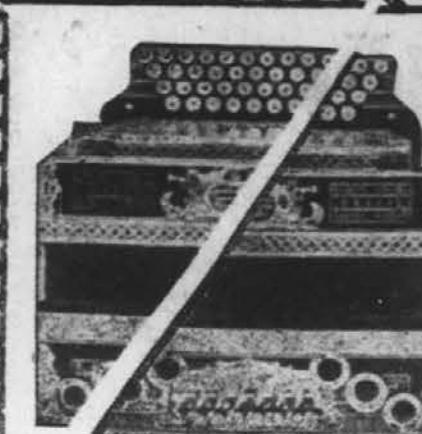
Pevske vaje so v torek, četrtek in soboto ob pol 8 uri zvečer.

Sejte vsak prvi torek v mesecu v stari šoli sv. Vida.

ZASTAVE

bandera, regalije in zlate zname za slovenska društva izdeluje najbolje in najceneje

EMIL BACHMAN,
2107 So. Hamlin avenue,
Chicago, Ill.

POZOR IGRALCI HARMONIK

Izdelujem slovenske, nemške in kromatične harmonike, enako kakor si kdo želi. Popravljam vsakovrstne harmonike, delo garantiram, cene so zmerne. Pišite po našem ceniku. Se priporočam rojakom širokem Amerike za naročila. S spoštovanjem

ANTON MERVAR,
6921 St. Clair Av., Cleveland, O.

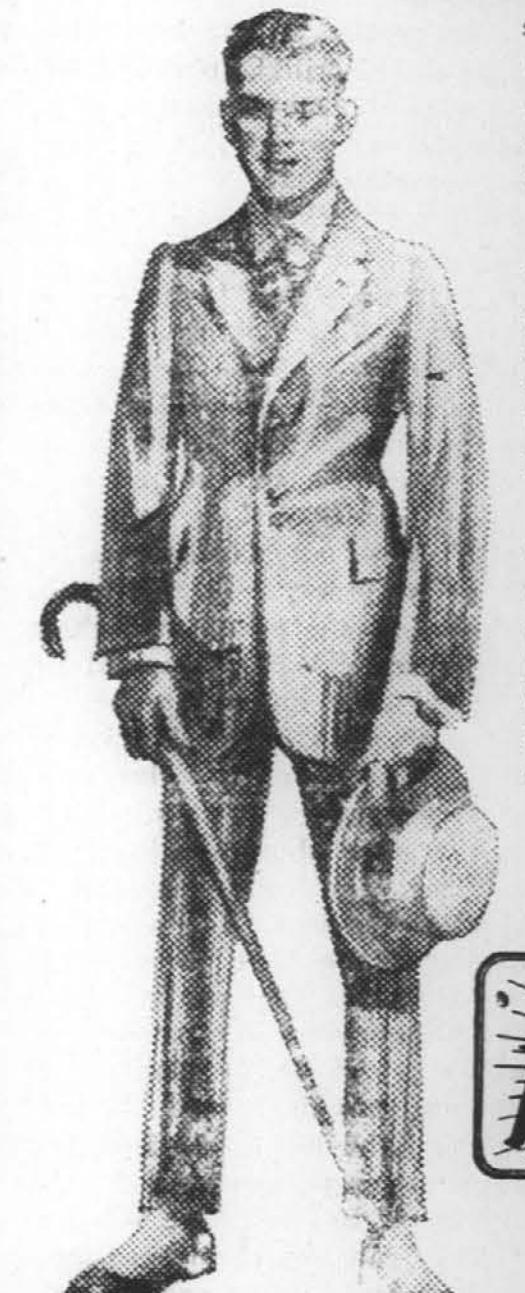
JOE ACKERMAN

Forest City, Pa.

Se priporočam Slovencem v Forest City in okolici PRI BARVANJU HIŠ. Ako hočete imeti vaše hiše lepo pobarvane od zunaj in znotraj, tedaj pridite k meni in vam bom naredil dobro delo za nizko ceno. Jaz mešam sam svoje barve, karšnokoli barvo hočete. Jaz rabim pri barvanju vedno white lead in najboljše Sinseed oil.

Zato, ako mislite dati svojo hišo pobarvati bodisi odznotraj ali zunaj, pridite k meni, da bom vam povedal, koliko bo vas stalo. Moje delo pri barvanju je zanesljivo in jamčeno. Ako ne bo moje delo tako, kot ga obljudim, Vam rade volje povrnem denar, ali pa še enkrat pobarvam. Imam že nad 20 let prakse v barvanju hiš itd., in zato mi lahko vsak vratjame, da to delo dobro razumem.

NOVE SPOMLADANSKE OBLEKE Z DVOJNIMI HLACAMI

smo ravnikar prejeli in jih imate na izberu v vsakovrstni velikosti in barvah. V vsašo korist bo, da pridete in si izberete eno izmed teh oblek.

MODA IN PRAVILNOST
teh oblek ste natančni v vseh podrobnosti in Vi ste lahko zagotovljeni, da boste dobili za Vaš denar najboljšo obleko. Mi ne prodajamo ničesar, kot kar je dobro in najboljše.

MI VAS VABIMO, da pridevete v našo prodajalno in si ogledate našo bogato zalogo spomladanskih oblek, ki jih prodajamo sedaj od \$25.00, \$30.00, \$35.00, \$40.00 in \$50.00 in z vsako obleko damo dvojne hlače.

Naša prodajalna je odprta ob večerih vsak torek, četrtek in soboto.

Naša prodajalna je odprta vsako nedeljo dopoldne.

JELINEK & MAYER
1800 to 1808 BLUE ISLAND AVE. Corner 18th Street Chicago, Ill.

Pripravite se za neodvisnost!

Začnite se sedaj pripravljati na denarno neodvisnost s tem, da začnete vlagati v hranilni oddelek v Kaspar State Bank.

Čim prej začnete, prej se vam bodo pokazale lepe priložnosti in uspehi. Ko boste imeli denar na banki, boste čutili v sebi moč za napredok in postali boste samozavedni.

Konservativna in varna banka. Ima vse bančne zmognosti. Bančna moč nad dvanaest milijonov dolarjev.

Varna banka, kamor naličate svoj denar.

KASPAR STATE BANK
BLUE ISLAND AVE. CORNER 19th STREET
POŠILJAMO DENAR V JUGOSLAVIJO po najnižji kurznici.

PRODAJEMO ŠIFKARTE za potovanje v staro domovino in nazaj na vse linije.